

Становище

от д-р Тодор Кобуров – доцент по международно право и международни отношения в Института за държавата и правото при БАН

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” в научна област “Социални, стопански и правни науки” по професионално направление 3.6 Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“ на кандидата: гл. ас. д-р Гергана Василева Георгиева

Научноизследователските интереси на д-р Гергана Георгиева са фокусирани върху темата – „Международно сътрудничество при дейността на средствата за масова информация“, публикация от издателска къща ДиоМира през 2019 г. в обем от 312 стр. Освен тази монография, д-р Георгиева е представила още 2 публикации – „Мултилингвизмът – основен принцип на европейската интеграция“, С., издателска къща ДиоМира, 2019 г. и една публикация в съавторство от 2015 г. Д-р Георгиева е представила и 22 статии, публикувани на български и английски език, две от които са приети за печат.

В становището, аз ще се спра по-подробно на представената монография - „Международно сътрудничество при дейността на средствата за масова информация“ - тя е добре структурирана и проследява хронологически основните проблеми, свързани с дейността на средствата за масова информация в международноправен аспект. Монографията съдържа предговор, четири основни глави, заключение, библиография и кратко резюме на английски език.

Бих искал още в самото начало да подчертая, че авторовата идея – да концентрира своя изследователски интерес към проблеми като: свободата на изразяване, международноправната отговорност на средствата за масова информация и журналистите, фалшивите новини и информационната война е много сполучлива и актуална в контекста на науката за международното право и международните отношения.

Авторът много сполучливо е обединил няколко различни подпроблема, като ги и свързал логически и функционално в нова, вътрешно единна призма.

В първа глава е проследено много подробно развитието на Средствата за масова информация (СМИ) в исторически план, включително и в България. Разгледани са международните стандарти и регулации, по които авторът демонстрира едно добро ниво на познаване на тази специфична материя. Авторът не се притеснява и да изрази своя собствена позиция, като влиза в задочен диалог с други автори, което говори за добро ниво на творческа зрялост и същевременно за определени приноси моменти в изследването.

Трудът поставя акцент върху законодателни и други регулаторни актове относно дейността на медиите, международното сътрудничество при използването на медиите и разработването на препоръки за по-нататъшното законотворчество в тази област – както на национално, така и на наднационално ниво. Авторът не се е ограничил само до използването на трудове на изтъкнати представители на академичната общност в България и в чужбина, но е включил в своя изследователски обхват и автори от неправителствения сектор, което безспорно е един положителен опит за достигане на добросъвестни и аргументирани научни изводи по темата.

Във втора глава на монографията, авторът прави опит за анализ на взаимодействието и взаимното влияние на международното право и международните отношения, като сполучливо отбелязва, цитирам „Закономерностите в развитието на международното право по принцип отговарят на закономерностите в международните отношения. Формирайки се под влияние на международните отношения, международното право от своя страна също им влияе активно“ (стр. 42). Тази тема, разбира се е много дискуссионна и би могла да се разгърне доста по-подробно, включително и върху проблема дали (поставям въпрос) в съвременните условия международното право „започва да заема първостепенно място“.

В тази част от монографията, авторът цитира авторитетни източници и остава впечатление, че се съгласява с подобна теза – за първостепенното място на международното право – аз обаче, не бих се съгласил с подобна теза. Напротив – мисля че, международното право съществено изостава от реалностите в международните отношения и на този проблем обръща внимание и самият генерален секретар на ООН Антонио Гутериш при откриването на всяка една годишна сесия на Общото събрание на ООН през последните 2 години.

Що се касае до международното право в областта на използването на СМИ, тук съществуват специални норми и принципи за регламентация, които авторът подробно е разгледал и анализирал (виж стр. 143-148). Като принос на автора може да се изтъкне и опита за изводи и обобщения, както и ясното посочване на проблемите, които авторът откроява:

- в никой от международноправните документи в тази област не са определени точните разлики между същинската информация и пропагандата;
- липсват ясни критерии за отговорността при пропагандирането на идеи, осъдени от международната общност;
- очевидна е необходимостта от по-прецизни механизми за осъждане и определяне на отговорността в международното право;
- към днешна дата недостатък на Конвенцията за международното право на опровержение е, че тя не налага на държавата юридическо изразено задължение да публикува или да изрази по някакъв начин опровержението;
- днес може да говорим не за международноправна отговорност, а по-скоро за етичен принцип, според който СМИ носят пред аудиторията най-вече морална, а не юридическа отговорност;
- всички държави в една или друга степен регламентират реда за разпространяване и съдържанието на информацията, предавана на

тяхна територия, но задачата на международното право е именно да разработи общи правила и да унифицира действащите законодателства.

Това бяха цитати от труда на автора и те като че ли доказват моята теза, че международното право съществено изостава от реалностите в международните отношения.

Логично следва изложението в трета глава, посветена на стандартите в практиката на Европейския съд за правата на човека и на съда на ЕС. Тук са разгледани конкретни казуси от практиката, като изложението отново завършва с изводи и предложения. Бих искал да изтъкна, точно тази способност на автора да анализира и обобщава сравнително голям обем от специфична научна информация и опита, това да завършва с изводи, оценки и предложения за промяна на действащите стандарти и регламенти. В случая, е изведена необходимостта от обособяване на международноправните норми в специален дял от международното право, който да регламентира използването на СМИ в трансграничен мащаб. Обоснована е и необходимостта от развитие на институционализираните механизми за комуникация в международната система.

Тук отново на преден план излиза проблема за ОТГОВОРНОСТТА. При осъществяването на международната информационна дейност, трябва да има механизми, които много точно да определят отговорността за вредите например, които може да нанесе разпространението на невярна информация, както и за вредите от недобросъвестните действия на служителите в СМИ. Това всъщност е проблем, който се отнася и за дейността на международните организации и служителите в тях.

За мен, най-интересна от изследователска гледна точка е четвърта глава, затова ми се искаше – тя да бъде много по-подробна. В нея е направен опит за дефиниране на т.нар. „фалшиви новини“, както и да се идентифицират каналите, чрез които се финансират. Авторът излиза с предложение, да се подобри качеството на журналистическото образование, с акцент върху изграждането на

умения, необходими за събиране на информация и разграничаване на потвърдените факти от манипулациите и пропагандата.

Подобни предложения важат, разбира се, не само за образованието на журналистите, но и за образованието на специалисти от всички останали сфери. Много интересен акцент е също анализът върху нарастващото значение и влияние на социалните мрежи и тяхното отражение върху вземането на управленски политически решения, включително и в такива сфери като сигурността и отбраната.

В първа глава, авторът има 141 цитирания под линия, във втора глава – 110 цитирания, в трета глава – 236 цитирания, а в четвърта – 70 цитирания. За написването на монографията са използвани както книги, периодични издания и монографични изследвания, интернет-източници на български език, руски език, английски език и немски език.

Аз имам няколко редакционни препоръки и бележки, които авторката би могла да вземе предвид, при евентуално ново преработено и допълнено издание на книгата, а защо не и при едно ново монографично изследване на друга тема.

На мен ми се ще, авторката да обърне по-подробно внимание на четвърта глава и по-специално на проблемите на информационната война и отражението ѝ върху сигурността и отбраната. Подобен анализ ще бъде много полезен от българска перспектива.

Бих препоръчал също така, авторката да развие много по-подробно изводната и оценъчната част, с която тя завършва втора и трета глава, както и по-подробно да развие идеите, представени в четвърта глава. Една подобна научна разработка, която толкова подробно и задълбочено разглежда въпроса за международното сътрудничество при дейността на СМИ, би имала още по-голяма научна стойност, ако набележи много повече препоръки и идеи за развитието на българската медийна среда.

Би ми се искало, разбира се, и много по-подробно да бъде разгледан въпроса за взаимодействието и влиянието на международното право и международните отношения и перспективите за развитието на тази научна област

в Р България. Препоръчвам на автора и да разшири съществено библиографската част на изследването.

Тези кратки препоръки и бележки обаче, не се отразяват на моето цялостно положително отношение към научните трудове на д-р Гергана Георгиева. Постигнатото от нея, напълно отговаря на законовите и нормативни изисквания, както и на съответните нормативни документи за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Давам изцяло положително становище, като препоръчвам на научното жури и на Факултетния съвет на Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ д-р Гергана Георгиева да бъде избрана за доцент по обявената специалност „Международно право и международни отношения“.

28.10.2019 г.

Член на научното жури:

Доц. д-р Тодор Кобуров

Opinion

**by Todor Koburov, PhD - Associate Professor of International Law and
International Relations at the Institute for the State and the Law - Bulgarian
Academy of Sciences**

**of the scientific papers presented at the competition for the occupation of
the academic position “Associate Professor” in the scientific field “Social,
Economic and Legal Sciences” in the professional field 3.6 Law, scientific
specialty “International Law and International Relations” of the applicant:**

Chief Assist. Prof. Gergana Vasileva Georgieva, PhD

Dr. Gergana Georgieva's research interests are focused on the topic – “International Cooperation in Mass Media”, published by DioMira publishing house in 2019 in a volume of 312 pages. In addition to this monograph, Georgieva, PhD presented 2 more publications – “Multilingualism - a Basic Principle of European Integration”, S., DioMira Publishing House, 2019 and one co-authored publication in 2015. Dr. Georgieva also presented 22 articles published in Bulgarian and English, two of which are in print.

In my opinion, I will go into more detail about the monograph presented – “International Cooperation in Mass Media” - it is well structured and chronologically identifies the main problems related to the media activities in an international legal aspect. The monograph contains a foreword, four main chapters, a conclusion, a bibliography and a brief summary in English.

I would like to emphasize at the outset that the author's idea - to concentrate her research interest on issues such as freedom of expression, international responsibility of mass media and journalists, fake news and information warfare is very successful and relevant within the context of the science on international law and international relations.

The author has successfully combined several different subproblems, linking them logically and functionally into a new, internally unified prism.

The first chapter examines in detail the development of mass media in historical terms, including in Bulgaria. International standards and regulations are discussed, by which the author demonstrates a good level of knowledge of this specific matter. The author does not worry about expressing her own position by engaging in a dialogue with other authors, which speaks about a good level of creative maturity and at the same time certain contributing moments in the research.

The work focuses on legislative and other regulatory acts on media activities, international cooperation in the use of mass media and the development of recommendations for further lawmaking in this area, both at national and supranational levels. The author has not limited herself to the use of the works of eminent representatives of the academic community in Bulgaria and abroad but has included in her research scope non-governmental authors, which is undoubtedly a positive attempt to reach conscientious and reasoned scientific conclusions on the theme.

In the second chapter of the monograph, the author attempts to analyze the interaction and interplay of the international law and international relations, noting successfully, quoting "The laws in the development of the international law generally correspond to the laws in the international relations. Formed under the influence of international relations, the international law in turn also influences them actively" (p. 42). This topic, of course, is very debatable and could be expanded on in more detail, including the problem of whether (I am posing a question) in modern conditions international law "is beginning to occupy a prime position".

In this part of the monograph, the author cites authoritative sources and it seems that she agrees with a similar thesis - about the prime position of international law - but I would not agree with such a thesis. On the contrary, I think that international law is far behind the realities of international relations, and this issue has also been addressed by UN Secretary-General Antonio Guterres at the opening of each annual session of the UN General Assembly over the last 2 years.

With regard to international law in the field of mass media use, there are specific rules and principles for regulation that have been thoroughly examined and analyzed by the author (see pp. 143-148). Attempts to draw conclusions and summaries, as well as a clear indication of the problems that the author points out, can be highlighted as contributing to the author:

- none of the international legal documents in this area has identified the exact differences between the actual information and the propaganda;
- there are no clear criteria for accountability in the promotion of ideas condemned by the international community;
- there is an obvious need for more precise mechanisms for condemning and determining responsibility in international law;
- to date, the drawback of the Convention on International Law of Refutation is that it does not impose a legal obligation on the State to publish or express in any way the refutation;
- today we can speak not of international liability, but rather of the ethical principle according to which the media bear primarily moral, not legal, responsibility to the audience;
- all countries regulate, to one degree or another, the rules on the dissemination and contents of information transmitted within their territories, but the task of the international law is precisely to develop common rules and to unify existing laws.

These were quotes from the author's work, and they seem to prove my thesis that international law is far behind the realities of international relations.

It follows logically the third chapter's presentation on standards in the case-law of the European Court of Human Rights and the Court of Justice of the European Union. Specific case studies are discussed here, with the main text of the research again concluding with inferences and suggestions. I would like to emphasize, precisely this ability of the author to analyze and summarize a relatively large amount of specific

scientific information and experience, that ends with conclusions, assessments and proposals for changing the current standards and regulations. In this case, the need to separate the international legal norms into a special section of international law, which regulates the use of mass media on a cross-border scale, was raised. The need to develop institutionalized communication mechanisms in the international system is justified.

Here again, the problem of RESPONSIBILITY comes to the fore. In carrying out international information activities, there should be mechanisms that very accurately determine liability for damages, for example, which could cause the dissemination of false information, as well as for the damages caused by the misconduct of media employees. This is actually a problem that also applies to the activities of international organizations and their staff.

For me, the most interesting from a research point of view is chapter four, so I wanted it to be much more detailed. It attempts to define the so-called “fake news” and identify the channels through which it is funded. The author proposes to improve the quality of journalism education, with an emphasis on building the skills needed to gather information and distinguish confirmed facts from manipulation and propaganda.

Such proposals apply, of course, not only to the education of journalists but also to the education of professionals from all other fields. A very interesting focus is also the analysis of the growing importance and influence of social networks and their impact on management policy decisions, including in such areas as security and defense.

In the first chapter, the author has 141 citations as footnotes, in the second chapter - 110 citations, in the third chapter - 236 citations, and the fourth - 70 citations. In order to write such a monograph there have been used books, periodicals and monographic researches, online sources in Bulgarian, Russian, English and German languages.

I have a few editorial recommendations and notes that the author might consider in case of a new revised and supplemented edition of the book, and why not a new monographic study on another topic.

I would like the author to pay closer attention to Chapter Four, and in particular to the problems of information warfare and its implications for security and defense. Such an analysis will be very useful from a Bulgarian perspective.

I would also recommend that the author elaborate much more on the summary and evaluation part with which she concludes chapter two and three, and further elaborate on the ideas presented in chapter four. Such a scientific work, which so thoroughly and in detail discusses the issue of international cooperation in the media activities, would be of even greater scientific value if it outlined much more recommendations and ideas for the development of the Bulgarian media environment.

I would, of course, like to consider in greater detail the question of the interaction and influence of international law and international relations and the prospects for the development of this scientific field in the Republic of Bulgaria. I also recommend that the author extend the bibliographic part of the study significantly.

However, these brief recommendations and notes do not affect my overall positive attitude towards the scientific works of Gergana Georgieva, PhD. What she has achieved fully meets the legal and regulatory requirements, as well as the relevant normative documents for the occupation of the academic position of "Associate Professor".

I give a completely positive opinion, recommending that Gergana Georgieva, PhD, be elected as an Associate Professor in the International Law and International Relations specialty, by the Scientific Jury and the Faculty Council of the Faculty of Law and History of the South-West University "Neofit Rilski".

10/28/2019

Member of the Scientific Jury:
Assoc. Prof. Todor Koburov, PhD